

Briselē, 2026. gada 18. martā
(OR. en)

7366/26

AGRI 188
AGRIFIN 61
AGRISTR 21
AGRIORG 46
ENV 244
POLCOM 101

PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	delegācijas
Temats:	Redzējums par lauksaimniecību un pārtiku: viens īstenošanas gads – Komisijas sniegta informācija – viedokļu apmaiņa

2025. gada februārī Eiropas Komisija nāca klajā ar redzējumu par lauksaimniecību un pārtiku ¹ (“redzējums”), kurā izklāstīta ES stratēģiskā virzība uz pievilcīgu, konkurētspējīgu, noturīgu un ilgtspējīgu lauksaimniecības pārtikas nozari līdz 2040. gadam un pēc tam.

Redzējuma pamatā ir četras savstarpēji saistītas prioritātes:

- (1) pievilcīga lauksaimniecības pārtikas nozare ar taisnīgu atalgojumu un jaunām ienākumu iespējām;
- (2) uzlabota konkurētspēja un noturība pret globālām problēmām;

¹ ST 6385/25.

- (3) nākotnes vajadzībām atbilstoša nozare, kas ir pieskaņota vides un klimata mērķiem; un
- (4) godā turēta pārtika un lauku apvidu atdzīvināšana ar vienkāršošanas, inovācijas, pētniecības, zināšanu un prasmju palīdzību.

Polijas prezidentūras laikā Lauksaimniecības un zivsaimniecības padome rīkoja virkni diskusiju par šo redzējumu. Ministri kopumā atzinīgi novērtēja to, ka redzējumā īpaša uzmanība pievērsta nodrošinātībai ar pārtiku, ES stratēģiskās pieejas centrā izvirzot lauksaimniecisko ražošanu, un uzsvēra, cik svarīgs ir dialogs ar lauksaimniekiem ².

Viena gada laikā ir uzsāktas vairākas iniciatīvas redzējuma īstenošanai. Lauksaimniecības un pārtikas komisārs *Christophe Hansen* 2026. gada 19. februārī nosūtīja vēstuli ES lauksaimniecības ministriem ³, kurā izklāstītas darbības, ko Komisija veikusi pirmajā gadā pēc redzējuma publicēšanas, kā arī jomas, kurās paredzēts turpināt darbu.

Pirmajā prioritātē – ***pievilcīga nozare ar taisnīgu atalgojumu un jaunām ienākumu iespējām*** – galvenā uzmanība tika pievērsta lauksaimnieku ekonomiskā stāvokļa stiprināšanai un nozares ilgtermiņa dzīvotspējas nodrošināšanai. Ir veikti pasākumi negodīgas tirdzniecības prakses novēršanai, proti, pieņemti jauni noteikumi par pārrobežu izpildi ⁴ un izvērtēta Negodīgas tirdzniecības prakses direktīva ⁵. Turklāt Tirgus kopīgās organizācijas regulas mērķorientētais grozījums tiecas uzlabot lauksaimnieku stāvokli pārtikas piegādes ķēdē ⁶. Ir atkārtoti apstiprināts arī tas, cik svarīgs ir stabils ienākumu atbalsts saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku (KLP). Tiek apzinātas papildu ienākumu plūsmas lauksaimniekiem, jo īpaši izmantojot bioekonomiku, kā norādīts atjauninātajā Bioekonomikas stratēģijā ⁷, un vides pakalpojumus, piemēram, dabas kredītus, attiecībā uz kuriem ir izstrādāts ceļvedis.

² ST 9127/1/25 REV 1.

³ ST 7277/26.

⁴ PE-CONS 57/25.

⁵ ST 16217/25.

⁶ ST 7362/26.

⁷ ST 16071/25.

Ir veikti pasākumi saistībā ar paaudžu nomaiņu, tostarp izdota Paaudžu nomaiņas stratēģija ⁸ un izveidota platforma “Sievietes lauksaimniecībā”, kuras mērķis ir sekmēt lauksaimniecības pievilcību un nozares nākotni ES.

Otrā prioritāte – **uzlabota konkurētspēja un noturība pret globālām problēmām** – ietver darbības, kuru mērķis ir stiprināt ES lauksaimniecības pārtikas nozares spēju reaģēt uz ģeopolitisko spiedi, klimatiskajiem riskiem un tirgus svārstīgumu. Šajā sakarībā ir ieviesti vienkāršošanas pasākumi, tostarp KLP vienkāršošanas pakete ⁹ un pašreizējie priekšlikumi par vides *Omnibus* paketi, Bioloģiskās lauksaimniecības regulas vienkāršošanu ¹⁰ un pārtikas un barības nekaitīguma regulējuma *Omnibus* paketi ¹¹.

Turklāt ir ierosināti tirgus un krīzgatavības pasākumi, izmantojot nozaru iniciatīvas, tostarp vīna nozares tiesību aktu paketes pieņemšana un Vienotības drošības tīkla un elastīguma summas ieviešana ierosinātajos valstu un reģionu partnerības plānos nākamajam plānošanas periodam. Riska pārvaldība ir risināta arī ar instrumentiem, kas ierosināti saskaņā ar turpmāko KLP, savukārt Eiropas Pārtikas nodrošinājuma krīzgatavības un reaģēšanas mehānisma (*EFSCM*) loma ir palielināta.

⁸ ST 14410/25.

⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2025/2649 (2025. gada 19. decembris), ar ko groza Regulu (ES) 2021/2115 attiecībā uz nosacījumu sistēmu, tiešo maksājumu intervenču veidiem, intervenču veidiem konkrētās nozarēs, lauku attīstības intervenču veidiem un gada snieguma ziņojumiem un Regulu (ES) 2021/2116 attiecībā uz maksājumu apturēšanu, ikgadējo snieguma noskaidrošanu, kontrolēm un sodiem.

¹⁰ ST 16969/25.

¹¹ ST 17054/25, ST 17055, ST 17056 REV 1 + ADD 1 REV 1.

Darbs ir bijis vērsts arī uz lauksaimniecības politikas ārējo dimensiju un krīzgatavību, tostarp centieniem stiprināt ES tirdzniecības attiecības, pastiprināt savstarpību ar trešām valstīm un nodrošināt godīgus tirdzniecības apstākļus ES lauksaimniekiem. Specializētas ES importa kontroles darba grupas ¹² izveides mērķis ir padarīt importa kontroli efektīvāku.

Trešā prioritāte – ***nākotnes vajadzībām atbilstoša lauksaimniecības pārtikas nozare, kas ir pieskaņota vides un klimata mērķiem***, – ietver pasākumus ar mērķi uzlabot nākotnes izredzes, tostarp Ūdensresursu noturības stratēģiju ¹³, un sākotnējās darbības, kas saistītas ar oglekļa saistīgas saimniekošanas sertifikācijas īstenošanu.

Ceturrtā prioritāte – ***godā turēta pārtika un lauku apvidu atdzīvināšana*** – ir vērsta uz darbībām, kuru mērķis ir stiprināt Lauku paktu, atjaunināt Lauku rīcības plānu un sākt pārtikas dialogus, lai iesaistītu ieinteresētās personas visā lauksaimniecības pārtikas sistēmā.

Vairākas iniciatīvas joprojām tiek gatavotas vai tiek plānotas īstenošanai 2026. gadā un pēc tam. Tās ietver Eiropas Lauksaimniecības zemes observatorijas izveidi, kas pašlaik ir izmēģinājuma posmā, un Negodīgas tirdzniecības prakses direktīvas pārskatīšanu, kas plānota 2026. gadā. Gaidāms arī turpmāks darbs konkurētspējas jomā, tostarp Lopkopības stratēģijas, plāna attiecībā uz apgādi ar proteīnu un Mēslošanas līdzekļu rīcības plāna sagatavošana. Turpināsies arī darbs pie Lauku saimniecību ilgtspējas kompasas izstrādes, un paredzams, ka turpmākas iniciatīvas atbalstīs lauksaimnieku ienākumus, veicinās ģeogrāfiskās izcelsmes norādes un stiprinās pētniecību, inovāciju un digitalizāciju lauksaimniecībā. Šajā sakarībā ir gaidāma arī jauna stratēģiska pieeja pētniecībai un inovācijai un iespējama ES digitālā lauksaimniecības stratēģija.

¹² Skat. paziņojumu preseī [IP_26_207_LV.pdf](#), kas darīts pieejams pēc neformālām ministru pusdienu diskusijām, pamatojoties uz kopīgu informatīvu piezīmi, ko prezidentvalsts Kipra un Komisija sagatavoja līdztekus Padomes (Lauksaimniecība un zivsaimniecība) sanāksmei 2026. gada 26. janvārī.

¹³ ST 9932/25.

Raugoties nākotnē, ES lauksaimniecības pārtikas nozare, visticamāk, turpinās saskarties ar būtiskiem izaicinājumiem, tostarp pieaugošām ražošanas izmaksām, piegādes ķēdes traucējumiem, ģeopolitiskiem satricinājumiem un klimata izraisītām krīzēm. Var būt nepieciešami turpmāki centieni, lai stiprinātu nozares noturību un konkurētspēju, tostarp darbības, kas uzlabo piegādes ķēžu dažādošanu, sekmē riska pārvaldības instrumentus un vēl vairāk veicina tādu mehānismu kā *EFSCM* izstrādi. Lielāku uzmanību varētu nākties pievērst arī klimatadaptācijai, ūdensresursu noturībai, ilgtspējīgai barības vielu pārvaldībai un bioekonomikas un lauku saimniecību enerģijas risinājumu attīstībai. Ņemot vērā šo mainīgo kontekstu, redzējuma īstenošana, iespējams, būs vēl vairāk jāpastiprina un jāatjaunina, lai nodrošinātu, ka ES lauksaimniecības pārtikas sistēma joprojām ir stabila, konkurētspējīga un noturīga. Nesenie konflikti Tuvajos Austrumos var ietekmēt nozares sniegumu, izraisot globālās piegādes ķēdes traucējumus un enerģijas tirgus svārstīgumu.

Paturot prātā veiktās darbības, ierosinātās un iespējamās turpmākās iniciatīvas un ņemot vērā redzējuma četras savstarpēji saistītās prioritātes, prezidentvalsts Kipra aicina ministrus apmainīties viedokļiem par turpmāk minētajiem jautājumiem.

1. Kā ministri vērtē panākumus, kas gūti redzējuma īstenošanas pirmajā gadā attiecībā uz tā četrām prioritātēm?
2. Ņemot vērā nesenos ģeopolitiskos un citus notikumus, kā, raugoties nākotnē, ministri vērtē redzējuma ietvaros plānotās un pašreizējās iniciatīvas; vai ir jomas, kurās varētu būt nepieciešama turpmāka rīcība?